

05.10.2022

Ärende/24

§ 251

Ledamoten Eva Biaudets motion om klimakterierådgivning

HEL 2022-003308 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite_fi
- 2 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Eva Biaudet och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska ordna klimakterierådgivning.

Stadsstyrelsen konstaterar att hälsorådgivning ingår i social- och hälsovårdssektorns serviceutbud. Sektorn har ökat utbudet av digitala social- och hälsovårdstjänster i enlighet med stadsstrategin 2021–2025. Verksamhetsmodellen för centralen för hälsa och välbefinnande och verktyget för bedömning av hälsa och välbefinnande gör det möjligt att bedöma kundernas ärenden som en helhet. De hjälper till att finna riskgrupper och vid behov rikta hälsorådgivning och andra tjänster till bl.a. kvinnor i klimakterieåldern. Inom den offentliga hälso- och sjukvården görs gynekologiska undersökningar när det är medicinskt befogat. En undersökning kan vara nödvändig till exempel vid jouten då orsaken till magsmärter utreds.

Stadsstyrelsen anser att klimakterierådgivning är en viktig del av hälsovårdstjänsterna. För att säkerställa att klimakterierådgivningen är till-

05.10.2022

Ärende/24

räcklig och håller hög kvalitet, måste man satsa på utbildning och digitala tjänster.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter (gäller motioner som lämnats in senast 30.4.2022).

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite_fi
- 2 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.09.2022 § 653

HEL 2022-003308 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

26.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Silja Borgarsdóttir Sandelin: Lisäys: Kaupunginhallitus katsoo, että vaihdevuosia koskeva neuvonta on tärkeä osa terveystalvontaita. Jotta turvataan riittävä ja laadukas vaihdevuosia koskeva neuvonta, on panostettava koulutukseen ja digitalisiin palveluihin.

Kannattaja: Johanna Nuorteva

05.10.2022

Ärende/24

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Silja Borgarsdóttir Sandelinin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

19.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Social- och hälsovårdsnämnden 07.06.2022 § 118

HEL 2022-003308 T 00 00 03

Utlåtande

Social- och hälsovårdsnämnden gav följande utlåtande till fullmäktigemotionen väckt av ledamot Eva Biaudet och 15 andra ledamöter, om klimakterierådgivning i Helsingfors:

"I motionen krävs att staden utreder hur man på bästa sätt kunde förverkliga klimakterierådgivning inom hälsovården i Helsingfors. I motionen anses det att kvinnor i övergångsåldern är en eftersatt grupp inom vården i Finland. Alla kvinnor har rätt att få förståelse om vad som händer i kroppen och erbjudas en mer effektiv vård för besvär relaterade till klimakteriet. I motionen konstateras att Finland är en föregångare inom jämställdhet, men ändå beaktas inte klimakteriesymptomen i arbetslivet.

Med klimakteriet avses den tid då aktiviteten i äggstockarna avtar eller helt slutar och mensen faller bort. Äggstockarnas östrogenproduktion minskar eller upphör då helt. Klimakteriesymptomen börjar ofta då en kvinna är 50 år, men det varierar individuellt mellan 45 och 55 år. Man anser att klimakteriet har börjat när mensen har uteblivit i ett år. År 2020 utfördes sammanlagt 1 758 358 uppdrag vid Helsingfors stads hälsostationer (inklusive besök, digitala besök, vårdamtal och brev) av vilka 0,06 berodde på klimakteriebesvär (1090 uppdrag).

Hälsorådgivning

I enlighet med 13 § i hälsovårdslagen ska kommunen ordna hälsorådgivning som bidrar till att främja hälsan och välfärden och förebygga sjukdomar hos kommuninvånarna. Hälsorådgivning ska ingå i alla hälsovårdstjänster. Kommunen ska se till att sådana hälsoundersökningar genomförs som är nödvändiga för att bevaka och främja kommuninvån-

narnas hälsa och välfärd. Hälsorådgivningen och hälsoundersökningarna ska bidra till att främja arbets- och funktionsförmågan och förebygga sjukdomar samt främja psykisk hälsa och livskompetens. Hälsoundersökningar och hälsorådgivning ska också ordnas för ungdomar personer och personer i arbetsför ålder som faller utanför studerande- eller företagshälsovården.

Hälsorådgivning ingår i social- och hälsovårdssektorns serviceutbud. Vi förlitar oss främst på elektroniska kanaler och självbetjäning inom hälsorådgivningen. Helsingforsare erbjuds hälsorådgivning dygnet runt via hälsostationernas chatbot, tjänsten Omaolo och hälsoråd per telefon. Man kan kontakta hälsorådgivningen på numret 09 310 10023 i sådana hälsorelaterade frågor som inte är akuta, eller om man har frågor om hälsovårdsservicen. Hälsostationernas chatbot styr kunden att söka hälsovårdsservice på rätt ställe. Om det behövs kan chatbotten koppla kunden till stadens e-tjänster, Omaolo eller Omakanta. Man kan bedöma sitt vårdbehov i tjänsten Omaolo. Helsingfors varje hälsostation har en chatbot på webben. Chatboten identifierar ordet "vaihdevuosi" och styr kunden dit det finns mer info om klimakteriet, dess besvär och egenvård. Hälsostationernas webbplats är på adressen

www.hel.fi/terveysasemat.

Hälsovårdsproffsen är utbildade experter som kan möta kunden integrerat under hela dennes livstid och ge hälsorådgivning enligt behov. I den offentliga sjukvården utförs inte regelbundna och rutinmässiga gynekologiska undersökningar. Dessa utförs på en privat gynekologmottagning. Gynekologiska undersökningar görs endast då det är medicinskt motiverat. En undersökning kan behövas t.ex. i samband med mödrarådgivning eller jourmottagning då man undersöker orsaken till magont.

Enligt 14 § i hälsovårdslagen (1326/2010) ska en kommun ordna screening inom sitt område i enlighet med det nationella screeningprogrammet. En kommun kan dessutom ordna screening och hälso- granskningar för att konstatera en viss sjukdom eller dess förstadium eller för att upptäcka sjukdomsalstrare. Det erbjuds cytologisk provtagning (PAPA) för kvinnor i åldern 26-65 år i Helsingfors med fem års mellanrum. Med det cytologiska provet kan man konstatera risken för livmodercancer i ett tidigt skede. Med hjälp av undersökningen kan man också konstatera flera infektioner och virussjukdomar som kan botas. Helsingforskvinnor i åldern 50–68 år kallas till bröstcancerscreening (mammografi) vartannat år. Detta är ingen sedvanlig mottagning utan fokus är endast på provtagning eller undersökning.

Företagshälsovård

Arbetsgivare i Helsingfors ska med stöd av 4 § i L om företagshälsovård ordna företagshälsovård åt sina anställda. Omfattningen av tjänsterna bestäms i ett avtal om företagshälsovård. Lagstadgad förebyggande arbetshälsovård innebär bland annat hälsogranskningar och utredningar om arbetsplatser. Dessutom kan arbetsgivaren ordna sjukvård med allmänläkare för de anställda och övriga hälsovårdstjänster, såsom gynekologtjänster. Det är frivilligt att ordna sjukvård.

Arbetshälsovårdens primära uppgift är att tillsammans med arbetsgivaren bidra till hantering av arbetsförmågan, uppföljning och tidigt stöd. Företagshälsovården kartlägger aktivt den arbetsförmåga som kunderna själva upplever och organiserar vårdbehovet tillsammans med dem. Då är det samtidigt möjligt att diskutera frågor kring klimakteriet.

Social- och hälsovårdsnämnden konstaterar att social- och hälsovårdssektorn har förstärkt utbudet av digitala tjänster inom social- och hälsovård i enlighet med Helsingfors stadsstrategi 2021–2025 samt att hälsorådgivning ingår i de elektroniska kanalernas serviceutbud. Modellen för hälso- och välmåendecentraler och verktyget hälso- och välmåendebedömning gör det möjligt att utvärdera kundernas frågor integrerat. Genom dessa kan man hitta riskgrupper och allokera hälsorådgivning och övriga tjänster enligt behov till kunder med hälsorisker, även med hänsyn till kvinnor i övergångsåldern.

Konsekvensbedömning avseende hälsa och välmående

För vissa kvinnor går klimakteriet förbi obemärkt medan en del lider av besvär såsom värmevallningar, sömnsvårigheter och irritation under flera år. Övergångsåldern kan vara direkt hälsovådlig, eftersom konsekvenserna av de hormonella förändringarna är bland annat större risk för hjärt- och kärlsjukdomar samt en snabbt framskridande benskörhet.

Det vore bra om man på de nationella hälsovårdssajterna kunde samla allmän info om frågor kring hälsa och välmående under människans hela livstid, inklusive klimakteriet. Man kunde exempelvis utnyttja guiden om klimakteriet från Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt, Hälsobyns kvinnohus

www.terveyskyla.fi/naistalo.

Föredragande

sektorchef i social- och hälsovårdssektorn
Juha Jolkkonen

Upplysningar

Leena Turpeinen, direktör för hälsovårds- och missbrukartjänster, telefon: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Maarit Sulavuori, direktör för familje- och socialtjänster, telefon: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

05.10.2022

Ärende/24

Timo Lukkarinen, chef för hälsostationerna, telefon: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi

Social- och hälsovårdsnämnden 24.05.2022 § 101

HEL 2022-003308 T 00 00 03

Utlåtande

Social- och hälsovårdsnämnden beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

24.05.2022 Bordlades

Social- och hälsovårdsnämnden bordlade ärendet enhälligt på förslag av ledamot Björn Månsson.

Föredragande

sektorchef i social- och hälsovårdssektorn
Juha Jolkkonen

Upplysningar

Leena Turpeinen, direktör för hälsovårds- och missbrukartjänster, telefon: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Maarit Sulavuori, direktör för familje- och socialtjänster, telefon: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Timo Lukkarinen, chef för hälsostationerna, telefon: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi